

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, katedra.tortenelem@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2023003

Zimná 1/32, Komárno 945 01

Beküldési határidő: 2022. november 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma:
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	II.

2. FORDULÓ – FELESÉG, ANYA ÉS KIRÁLYNŐ

1) Szerelem, házasság a 18. században

Mária Terézia házasságáról sokat tudunk, mert a maga idejében nem volt szokványos. A levelek és a megadott felkészülési anyag alapján válaszolj a lenti kérdésekre! (10 pont)

„... miután Őfelségétől megkaptam a legfelsőbb engedélyt, hogy Kedvességnek írhatok, nem várhatok tovább e kegy kiaknázásával. ... A Legkedvesebb Menyasszony legyen meggyőződve arról, hogy nincs vőlegény a világon, aki több odaadással és tisztelettel közeledne Kedvesség felé, mint leghűségesebb szolgája...”

„Kedves Kincsem, mérhetetlenül hálás vagyok Önnek figyelmességéért, hogy hírt adott, mert bánatos voltam, mint egy szegény kiskutya. Szeressen egy kicsit, és bocsássa meg, hogy nem válaszoltam bőségesebben ... Agyó, Egérkém, teljes szívemből ölelem, vigyázzon Magára!”

- Ki a vőlegény, akit Mária Terézia csak *Egérkém* néven becéz levelében?
- Miért volt különleges a maga idejében kettejük kapcsolata?
- Hogyan tarthatták fenn kapcsolatukat? Erre az egyik levélíró utal is...
- Milyen feltétellel vehette feleségül *Egérkém* az ő Mária Teréziáját?
- Hogyan kárpótolja a vőlegényt apósa? Milyen címmel, ranggal ruházza fel?
- Miután összeházasodtak, hány gyermekük született?
- Az évek múltával a férjnek szeretője is lesz, akivel hosszú kapcsolatot ápolt. Ki volt ez a ritka szépségű hölgy?
- Hogyan gondoskodott szeretőjéről a férj?
- Hogyan kezelte Mária Terézia férje kapcsolatát?
- Hozz fel egy példát indoklasként!

2) Mária Terézia gyermekeihez intézett szavai

Anyaként is figyelemmel kísérte gyermekei viselkedését, még akkor is, amikor ők már felnőttként uralkodói szerepbe kerültek – vagy ez a sors várt rájuk. Kik a címzettek? Milyen magas pozíció várt rájuk? (a kitöltendő táblázat a válaszlapon található) (15 pont)

- A „... Ha teljesíted kötelességed Isten és a férjed iránt, üdvözülsz, s még ha egyébként szerencsétlen leszel is, én meg leszek elégedve.”
- B „... Mindenképpen nagy balszerencse, hogy a legjobb szándékkal sem értjük meg egymást. Lehet, túlságosan is elfog a keserűség, hogy nem látom benned azt a bizalmat és nyíltságot irántam, amit megszolgálni véltem, s ez adja életem fájdalmát. Elmondhatom, hogy harminchat éve mással se foglalkozom, mint veled. Ebből huszonhat évig boldog voltam, amit ma már nem mondhatnék el, mert sohasem helyeselhettem az olyan elveket, melyek oly kevésbé kapcsolódnak valláshoz és erkölchöz.”
- C „... ha azt kell látnom, hogy az Ön önfejlődése, rövidlátó csökönysége és előítéletei semmivé teszik mindazt, amit a józan értelemnek, a szükségszerűség belátásának, a kötelességtudásnak, és a hív anyai tanácsoknak sugallniuk kellene, úgy a gróf úr a leghatározottabb eljárással kimutatja majd, hogy az Ön jelenlegi viselkedését nemcsak hogy nyilvánosan elítélem, hanem a továbbiakban – történjék bármi – semmilyen ügyben Önnek pártját nem fogom, sőt inkább, nyugalom és becsületem védelmében mindörökké sorsára hagyom Önt saját önfejlődésével és hitvány tanácsadóival.”
- D „...Mondják, arcukba nevezsz az embereknek. Ez nagyon árthat neked. Nem hisznek többé jószágodban. Igaz, hogy az udvaroncok – többnyire dologtalan és becsülésre nem méltó emberek – veled lesznek, de a jókat eltávolítod magadtól, és végül rossz társaságban maradsz, ami mindenféle bűnhöz vezet.”
- E „Tudod, hogy mi nők alá vagyunk rendelve férjünknek, hogy neki engedelmisséggel tartozunk, egyetlen célunk mindenben férjünk kell, hogy legyen, hogy őt szolgáljuk, hasznára váljunk és megnyerjük. Törekedned kell férjed bizalmának megnyerésére, de nem szabad dicsekedned azzal, s ne akarj parancsolni neki.”

3) Az ellenség neve: fekete himlő... (12 pont)

Mária Terézia családját is sújtotta a járvány, ezzel talán a trónöröklést is befolyásolva. Voltak szerencsésebb családtagok, de voltak, akiknek tragikus vég jutott.

- A) Mária Terézia kedvenc leánya, aki legyőzte a betegséget. Ki ő?
- B) A királynő legidősebb fia, aki szintén kigyógyult a betegségből. Ki ő? Hány felesége lett a himlő áldozata?
- C) A kedvenc fiú, aki nagy babérokra tört, de a betegséggel nem tudott megbirkózni. Ki ő? Milyen terveket szőtt, amiket halála miatt nem tudott megvalósítani?
- D) Ki volt Mária Terézia legszebbnek tartott lánya? Milyen áron tudta csak legyőzni a himlőt?
- E) Melyik gyermeke lett volna Szicília és Nápoly királynéja, ha nem vitte volna el a járvány? Hogy „pótolták” a Habsburgok a meghalt menyasszonyt?
- F) Mi volt a varioláció?
- G) Milyen elhatározásra jutott Mária Terézia, hogyan kell harcolni a fekete himlő ellen?

4) A királynő egy napja

Képzeld el, hogy Mária Terézia kamarásaként be kell jegyezned a királynő teendőit a határidőnaplójába. Próbáld elrendezni az utasításokat úgy, hogy a királynő napirendjének megfeleljen! (a napirend beosztását a válaszlapon megtalálod!) (8 pont)

Egy kis friss levegőt szippantok magamba, a kocsim legyen készenlétben! – Elolvasom Kaunitz kancellár felterjesztését a poroszokkal szembeni háborúról. – Kíváncsi vagyok, hogy fejlődik Karolina lányom olasztudása, meglátogatom a tanóráján. – Nádasdyt és Grassalkovichot várom a kártyaasztalhoz! – A misén kérjük Isten segédelmét, hogy elűzze a himlőt városunkból! – Összehívom minisztereimet és kihallgatom Kaunitzot, mondja el a nézeteit. – Valóban olyan pletykák terjednek a városban, hogy a himlőt szándékosan terjesztik? – Okvetlenül írnom kell a francia udvarba meggondolatlan lányomnak!

5) A királynő orvosa és a diagnózis... (7 pont)

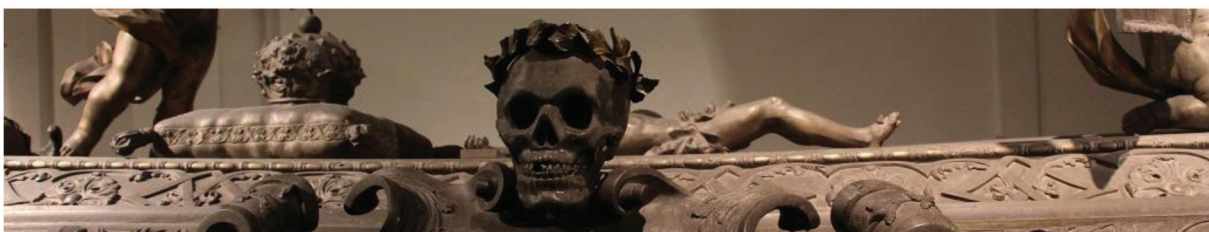

Nem könnyű az orvos dolga, főleg, ha egy idős uralkodó egészségére kell figyelnie. Ezért még a diagnózis megállapításánál is óvatosan fogalmaztak. Segíts a hiányzó szavak betöltésével képet alkotni az öreg Mária Terézia állapotáról!

Őfelsége annyira [1], hogy a lépcsőn is csak hordszék segítségével tud közlekedni. A [2] miatt arca vörös. Látása erősen megromlott, de minden unszolásunk ellenére is visszautasítja a [3] használatát. Nehezen veszi a levegőt, sokszor [4]. [5] gyakran elhagyja, a kiadott utasításokról elfeledkezik, ismételteti őket, ezekből kavarodás is származik. De abból is, hogy kezd [6] válni. Lelkiállapota sem kedvező, [7] mivel nincs társasága, mindenben bánkódik.

6) A királynő utolsó útja

A képek és a link segítségével válaszolj az alábbi kérdésekre, amelyek táblázatát a válaszlapon találod! (8 pont)

A

B

- A) Mi a Kapuzinergruft?
- B) Kik a hely tulajdonosai? Mutasd be őket, mi az ismertetőjelük?
- C) Hogy kapcsolódnak a tulajdonosok illetve a hely a Habsburgokhoz?
- D) Mi látható az A, B képeken?
- E) A kopogtatási ceremónia alapján Mária Terézia úgy léphetett be, mint...
 - ... Magyarország és Csehország királynője
 - ... Lotaringiai Ferenc felesége
 - ... egy vétkes halandó
- F) Mária Terézia esetében erre melyik évben került sor?